

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2022/65

T RAZ EDEN (DAVACI) : Atilla Karip

VEK L : [REDACTED]

UETS Kodu:16809-08242-36816 (E-Tebligat)

KAR I TARAF (DAVALI) : Türk Optisyen Gözlükçüler Birli i

VEK L : [REDACTED]

UETS Kodu: 16340-43583-41543 (E-Tebligat)

STEM N KONUSU : Oda aidatlarının emsal oda rayiç aidat de erlerine ve hakkaniyete uygun olarak dü ürülmesi istemiyle yapılan ba vurunun reddine ili kin 21/10/2019 tarih ve bila sayılı i lem ile bu i leme dayanak gösterilen 24/05/2019 tarih ve 30783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türk Optisyen-Gözlükçüler Birli i Yönetmeli 'inin 51. maddesinin 1. fıkrasının (a) ve (b) bentlerinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada, Danı tay Sekizinci Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddine ili kin 11/11/2021 tarih ve E:2020/2604 sayılı karara, davacı itiraz etmekte ve yürütmenin durdurulmasını istemektedir.

DAVACININ DD ALARI : Davacı, dava konusu Yönetmeli in dayana ı olan 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun'un Ek 1. maddesinin ve Geçici 4. maddesinin bazı kısımlarının Anayasa Mahkemesince iptaline karar verildi ini, anılan kararda Geçici 4. maddenin 3. fıkrasının 3. cümlesinde yer alan "...disipline ili kin hükümleri..." ibaresi hakkında verilen iptal kararının yürürlü ü dokuz ay sonrasına ertelenirken davalı idareye yönetmelik ile düzenleme yapma yetkisi veren hükme ili kin iptal kararının ise yürürlü ünün ertelenmedi ini, bu nedenle Resmi Gazete'de yayımlanması ile karar yürürlü e girdi inden dayana ı Anayasa'ya aykırı bulunan dava konusu Yönetmeli in de hukuka aykırı hale geldi ini, uygulanması halinde telafisi güç ve imkansız zararların do aca ını ileri sürmektedir.

DANI TAY TETK K HÂK M AYYÜCE OKUMU 'UN DÜ ÜNCES : tirazın kabulü ile Türk Optisyen-Gözlükçüler Birli i Yönetmeli 'inin dava konusu kısımlarının yürütülmesinin durdurulması gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay dari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gere i görü üldü:

NCELEME VE GEREKÇE :

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2022/65

MADD OLAY :

Türk Optisyen-Gözlükçüler Birli i tarafından hazırlanan Türk Optisyen-Gözlükçüler Birli i Yönetmeli i, 24/05/2019 tarih ve 30783 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlü e girmi tir.

Davacı tarafından, 18/10/2019 tarihinde davalı idareye yapılan ba vuru ile oda oda giri aidatlarının yüksek miktarda belirlendi i, yine belirlenen yıllık aidat tutarının da farklı meslek odaları tarafından belirlenenlerin çok üzerinde oldu u, bu nedenle emsal oda aidat de erlerine ve hakkaniyete uygun olarak aidatın dü ürülmesi talep edilmi tir.

Davalı idare tarafından, 21/10/2019 tarih ve bila tarihli i lemi ile Türk Optisyen-Gözlükçüler Birli i Yönetmeli i'nin 51. maddesinin 1. fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca i lem tesis edildi i bildirilmi tir.

Bunun üzerine, anılan i lem ile i leme dayanak gösterilen Yönetmelik maddelerinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle itirazın bakılan dava açılmı tir.

LG L MEVZUAT:

5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun'a 28/11/2017 tarih ve 7061 sayılı Kanun'un 80. maddesi ile eklenen Ek 1. maddesinde;

"Bu Kanuna tâbi meslek mensupları; mesleki faaliyetlerini geli tirip kolayla tırmak, meslekta lar arasında yardımla ma ve i birli ini temin etmek ve mesleki ahlâk ve disiplini tesis edip korumak üzere, kamu kurumu niteli indeki optisyen-gözlükçüler odaları ve Türk Optisyen-Gözlükçüler Birli ini te kil ederler.

Odalar ile Birli in te kili, bunların yurt içindeki ve yurt dı ındaki faaliyetleri, organları, organların görevleri, toplantıları, karar alı usulleri, gelirleri, giderleri, seçimi, seçilme yeterlilikleri, seçimlerin yapıllı usulü, fesih, tasfiye ve iptale ili kin hususlar, mesleki sicil, hizmet bedellerinin ve aidatların tespiti, disiplin cezaları ile infaz edili usulleri, odalar ve Birlik ile ilgili di er i ve i lemlere ili kin yönetmelik hazırlanır, Sa lık Bakanlı ının uygun görü ü alındıktan sonra Resmî Gazete'de yayımlanır." hükmüne;

Aynı Kanun'a 06/12/2017 tarih ve 7063 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile eklenen Geçici 4. maddesinin 3. fıkrasında ise;

"Birlik Merkez Yönetim Kurulu, seçimden itibaren bir ay içinde toplanarak odalar ile Birli in yurt içindeki ve yurt dı ındaki faaliyetleri, organları, görevleri, toplantıları, karar alı usulleri, gelirleri, giderleri, organlar için seçim, seçilme yeterlili i, seçimlerin yapıllı usulü, mesleki sicil, hizmet bedellerinin ve aidatın tespiti, disiplin cezaları ile infaz edili usulü, odalar ve Birlik ile ilgili di er i ve i lemlerle ilgili yönetmelikleri hazırlar. Bu yönetmelikler Sa lık Bakanlı ının uygun görü üyle seçimden itibaren iki ay içinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlü e konulur. 25/1/1956 tarihli ve 6643 sayılı Türk Eczacıları Birli i Kanununun mali ve idari hükümleri ile **disipline ili kin hükümleri** kıyasen uygulanır..." hükmüne yer verilmi iken Anayasa Mahkemesinin

26/11/2018 tarih ve 30607 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 05/07/2018 tarih ve E:2018/15, K:2018/78 sayılı kararı ile anılan fıkranın "*Bu yönetmelikler Sağlık Bakanlı ının uygun görü üyle seçimden itibaren iki ay içinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlü e konulur.*" ekindeki ikinci cümlesinin iptaline karar verilmi tir.

Danı tay Sekizinci Dairesince, Türk Optisyen-Gözlükçüler Birli i Yönetmeli i'nin bazı maddelerinin iptali talebiyle açılan E:2020/2771 sayılı davada uygulanacak kural olması nedeniyle, 5193 sayılı Kanun'un Ek 1. maddesi ile Geçici 4. maddesinin 3. fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "*...disipline ili kin hükümleri kıyasen uygulanır.*" ibaresinin Anayasa'ya aykırı oldu u kanısına varılarak iptali için itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine ba vurulmu ; Mahkeme tarafından 22/06/2021 tarih ve 31519 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 29/04/2021 tarih ve E:2020/80, K:2021/34 sayılı kararı ile;

"...

A. Uygulanacak Kural ve Sınırlama Sorunu

...

6. Öte yandan Kanun'un geçici 4. maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesi, 25/1/1956 tarihli ve 6643 sayılı Türk Eczacıları Birli i Kanunu'nun mali ve idari hükümleri ile *disipline ili kin hükümlerinin kıyasen uygulanacağını düzenlemektedir. Dolayısıyla söz konusu cümlelerin itiraz konusu "...disipline ili kin hükümleri kıyasen uygulanır."* ibaresinde yer alan "*...kıyasen uygulanır.*" ibaresi, *disipline ili kin hükümlerin yanı sıra bakılmakta olan dava konusu olmayan mali ve idari hükümler bakımından da geçerli ortak kural niteliindedir. Bu itibarla itiraz konusu "...disipline ili kin hükümleri kıyasen uygulanır."* ibaresinin esasına ili kin incelemenin "*...disipline ili kin hükümleri...*" ibaresi ile sınırlı olarak yapılması gerekir.

...

C. Kanun'un Ek 1. Maddesinin kinci Fıkrasının ncelenmesi

...

3. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. Kanun'un Ek 1. Maddesinin kinci Fıkrasının "*Odalar ile Birli in te kili, bunların yurt içindeki ve yurt dı ndaki faaliyetleri, organları, organların görevleri, toplantıları, karar alı usulleri, gelirleri, giderleri, seçimi, seçilme yeterlilikleri, seçimlerin yapıları usulü, fesih, tasfiye ve iptale ili kin hususlar, mesleki sicil, hizmet bedellerinin ve aidatların tespiti, disiplin cezaları ile infaz edili usulleri, odalar ve Birlik ile ilgili di eri ve i lemlere ili kin yönetmelik hazırlanır,...*" Bölümü

...

16. Anayasa'nın 135. maddesinin birinci fıkrasında; kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu ları ve üst kurulu larının belli bir mesle e mensup olanların mü terek ihtiyaçlarını kar ılamak, mesleki faaliyetlerini kolayla tırmak, mesle in genel menfaatlere uygun olarak geli mesini sa lamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ili kilerinde dürüstlü ü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

YD tiraz No : 2022/65

maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında gizli oyla seçilen kamu tüzel ki ileri oldu u, be inci fıkrasında ise bu meslek kurulu ları üzerinde devletin idari ve mali denetimine ili kin kuralların kanunla düzenlenece i belirtilmi tir.

17. Anayasa'nın anılan maddesinin birinci fıkrasına göre tüzel ki ili in kanunla kurulabilmesi, bunu öngören kanuni düzenleme yapılmasını gerekli kılmaktadır. Nitekim 5193 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinin birinci fıkrasında da bu Kanun'a tabi meslek mensuplarının Odalar ve Birlik olmak üzere kamu kurumu niteli inde meslek kurulu larını te kil edece i hükme ba lanmı tır. Ancak bir kamu tüzel ki isinin kanunla kurulması ile kastedilenin bu tüzel ki inin adının belirtilerek kurulaca ının öngörülmesinden ibaret olmadı ı açıktır. Ba ka bir ifadeyle bu tüzel ki inin örgütlenmesi kapsamında organlarına, organlarının ne ekilde olu turulaca ına, bu organlar vasıtasıyla yerine getirilecek olan görevlerinin dolayısıyla hak ve fiil ehliyetinin sınırlarına ili kin hususlarda da genel çerçevenin kanunla belirlenmesi gerekmektedir.

18. Kanun incelendi inde konuya ili kin yasal çerçeve ve temel kurallar belirlenmeksizin itiraz konusu kuralda belirtilen hususlarda düzenleme yapma yetkisinin yönetmeli e bırakıldı ı görülmektedir. Kanun'un geçici 4. maddesinde itiraz konusu kuralda belirtilen bazı hususlara ili kin kanuni düzenlemelere yer verilmi ise de bunların Odalar ile Birli in ilk kurulu anında geçerli esasları belirleyen geçici nitelikte hükümler oldu u anla ılmaktadır (bkz. §§ 11-12).

19. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 7. ve 135. maddelerine aykırıdır. ptali gerekir.

...

Ç. Kanun'un Geçici 4. Maddesinin Üçüncü Fıkrasının Üçüncü Cümlesinde Yer Alan "...disipline ili kin hükümleri..." baresinin ncelenmesi

...

26. tiraz konusu kural eczacılık meslek mensuplarının tabi oldu u 6643 sayılı Kanun'un disipline ili kin hükümlerinin optisyenlik meslek mensuplarına kıyasen uygulanmasını öngörmektedir. Kuralın disiplin suçu te kil eden fiiller, bu fillere uygulanacak yaptırımlar ve bu yaptırımların uygulanması da dâhil olmak üzere pek çok hususu kapsadı ı görülmektedir. Optisyenlik ile eczacılık mesleklerinin farklı meslekler oldu u ve mensuplarının farklı meslek kurulu larına tabi oldu u dikkate alındı ında disipline ili kin hususlarda kıyasen uygulamayı öngören kuralın belirsizli e yol açtı ı anla ılmaktadır. Ba ka bir ifadeyle hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun ba landı ı ve uygulanacak disiplin prosedürünün öngörülebilir ekilde düzenlenmedi i görülmü tür.

27. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2. maddesine aykırıdır. ptali gerekir.

...

IV. PTAL N D ER KURALLARA ETK S

28. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrasında kanunun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin veya Türkiye Büyük Millet Meclisi çtüzü ü'nün belirli kurallarının iptali, di er kurallarının veya tümünün uygulanmaması sonucunu do uruyorsa bunların da Anayasa Mahkemesince iptaline karar verilebilece i öngörülmektedir.

29. 5193 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Odalar ile Birli in te kili, bunların yurt içindeki ve yurt dı ındaki faaliyetleri, organları, organların görevleri, toplantıları, karar alı usulleri, gelirleri, giderleri, seçimi, seçilme yeterlilikleri, seçimlerin yapıllı usulü, fesih, tasfiye ve iptale ili kin hususlar, mesleki sicil, hizmet bedellerinin ve aidatların tespiti, disiplin cezaları ile infaz edili usulleri, odalar ve Birlik ile ilgili di er i ve i lemlere ili kin yönetmelik hazırlanır,..." bölümünün iptali nedeniyle uygulanma imkânı kalmayan anılan fıkranın kalan kısmı ile geçici 4. maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gere ince iptalleri gerekir.

V. PTAL KARARININ YÜRÜRLÜ E G RECE GÜN SORUNU

30. Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında "Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi çtüzü ü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandı ı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlü e girece i tarihi ayrıca kararla tırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandı ı günden ba layarak bir yılı geçemez." denilmekte; 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrasında da bu kural tekrarlanarak, Mahkemenin gerekli gördü ü hâllerde Resmî Gazete'de yayımlandı ı günden ba layarak iptal kararının yürürlü e girece i tarihi bir yılı geçmemek üzere ayrıca kararla tırabilece i belirtilmektedir.

31. 5193 sayılı Kanun'un geçici 4. maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "...disipline ili kin hükümleri..." ibaresinin iptal edilmesi nedeniyle do acak hukuksal bo luk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görüldü ünden Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gere ince iptal hükmünün kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından ba layarak dokuz ay sonra yürürlü e girmesi uygun görülmü tür.

VI. HÜKÜM

22/6/2004 tarihli ve 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanun'a;

A. 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Kanun'un 80. maddesiyle eklenen ek 1. maddenin;

1. Birinci fıkrasının itiraz ba vurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta oldu u davada uygulanma imkânı bulunmadı ından bu fıkraya ili kin ba vurunun Mahkemenin yetkisizli i nedeniyle REDD NE OYB RL YLE,

2. kinci fıkrasının;

a. "Odalar ile Birli in te kili, bunların yurt içindeki ve yurt dı ındaki faaliyetleri, organları, organların görevleri, toplantıları, karar alı usulleri, gelirleri, giderleri, seçimi,

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

YD tiraz No : 2022/65

seçilme yeterlilikleri, seçimlerin yapıllı usulü, fesih, tasfiye ve iptale ili kin hususlar, mesleki sicil, hizmet bedellerinin ve aidatların tespiti, disiplin cezaları ile infaz edili usulleri, odalar ve Birlik ile ilgili di er i ve i lemlere ili kin yönetmelik hazırlanır,...” bölümünün Anayasa’ya aykırı oldu una ve PTAL NE OYB RL YLE,

b. Kalan kısmının 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kurulu u ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gere ince PTAL NE OYB RL YLE,

B. 6/12/2017 tarihli ve 7063 sayılı Kanun’un 7. maddesiyle eklenen geçici 4. maddenin üçüncü fıkrasının;

1. Birinci cümlesinin 6216 sayılı Kanun’un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gere ince PTAL NE OYB RL YLE,

2. Üçüncü cümlesinde yer alan “...disipline ili kin hükümleri kıyasen uygulanır.” ibaresinin esasına ili kin incelemenin “...disipline ili kin hükümleri...” ibaresi ile sınırlı olarak yapılmasına OYB RL YLE,

3. Üçüncü cümlesinde yer alan “...disipline ili kin hükümleri...” ibaresinin Anayasa’ya aykırı oldu una ve PTAL NE, Basri BA Cı’nın kar ıoyu ve OYÇOKLU UYLA, iptal hükmünün, Anayasa’nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun’un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gere ince, KARARIN RESMÎ GAZETE’DE YAYIMLANMASINDAN BA LAYARAK DOKUZ AY SONRA YÜRÜRLÜ E G RMES NE OYB RL YLE,...” karar verilmi tir.

6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kurulu u ve Yargılama Usulü Hakkında Kanun’un 43. maddesinin 4. fıkrasında; iptal veya itiraz ba vurusunun, kanunun, Cumhurbaşkanlı ı kararnamesinin veya Türkiye Büyük Millet Meclisi çtüzü ünün sadece belirli madde veya hükümleri aleyhine yapıllı olup da, bu madde veya hükümlerin iptali, düzenlemenin bazı hükümlerinin veya tamamının uygulanamaması sonucunu do uruyorsa, keyfiyeti gerekçede belirtmek artıyla Anayasa Mahkemesinin, uygulama kabiliyeti kalmayan düzenlemenin bahis konusu öteki hükümlerinin veya tümünün iptaline karar verebilece i belirtilmi tir.

Anılan Kanun’un “Mahkeme kararları” ba lıklı 66. maddesinin 1. fıkrasında; Mahkeme kararlarının kesin oldu u ve Devletin yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel ki ileri ba layaca ı, 3. fıkrasında ise; Mahkemece iptaline karar verilen kanun, Cumhurbaşkanlı ı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi çtüzü ü veya bunların belirli madde veya hükümlerinin, **iptal kararının Resmî Gazetede yayımlandı ı tarihte** yürürlükten kalkaca ı, Mahkemenin **gerekli gördü ü hâllerde**, Resmî Gazete’de yayımlandı ı günden ba layarak iptal kararının yürürlü e girece i tarihi bir yılı geçmemek üzere ayrıca kararla tırabilece i hükme ba lanmı tir.

Öte yandan, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu’nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari i lemin uygulanması hâlinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların do ması ve idari i lemin açıkça hukuka aykırı olması ko ullarının birlikte gerçekleşmesi

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2022/65

durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verilece i kuralı yer almı tır.

HUKUK DE ERLEND RME:

Danı tay Sekizinci Dairesince verilen itiraza konu kararda; 'Anayasa Mahkemesince somut norm denetimi sonucunda iptal kararının Resmi Gazete'de yayımlanma tarihi olan 22/06/2021 tarihinden ba layarak dokuz ay sonra yürürlü e girmesine karar verildi i, bu nedenle dava konusu Türk Optisyen-Gözlükçüler Birli i Yönetmeli 'nin dayana ı olan 5193 sayılı Kanun'un Ek 1. maddesinin 2. fıkrası, Geçici 4. maddesinin 3. fıkrasının birinci cümlesi ile fıkroda yer alan "*disipline ili kin hükümleri kıyasen uygulanır.*" kısmının iptal kararının yürürlü e girece i tarihe kadar yürürlükte oldu u ve hukuk alanında sonuç do urdu u' de erlendirilerek davacının yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verildi i görülmektedir.

Bu nedenle, uyu mazlı ın çözümlü için Anayasa Mahkemesinin yukarıda özetine yer verilen 29/04/2021 tarih ve E:2020/80, K:2021/34 sayılı kararının irdelenmesi gerekmektedir.

5193 sayılı Kanun'un Ek 1. maddesinin 1. fıkrasında; bu Kanun'a tâbi meslek mensuplarının kamu kurumu niteli indeki optisyen-gözlükçüler odaları ve Türk Optisyen-Gözlükçüler Birli ini te kil ettikleri belirtilmi , 2. fıkrasında ise; odalar ile Birlik'in te kili, bunların yurt içindeki ve yurt dı ındaki faaliyetleri, organları, organların görevleri, toplantıları, karar alı usulleri, gelirleri, giderleri, seçimi, seçilme yeterlilikleri, seçimlerin yapıları usulü, fesih, tasfiye ve iptale ili kin hususlar, mesleki sicil, hizmet bedellerinin ve aidatların tespiti, disiplin cezaları ile infaz edili usulleri, odalar ve Birlik ile ilgili di er i ve i lemlere ili kin **yönetmelik** hazırlanaca ı kurala ba lanmı ; Geçici 4. maddesinin 3. fıkrasının birinci cümlesinde de aynı hükme yer verilerek Birlik Merkez Yönetim Kurulunun, seçimden itibaren bir ay içinde toplanarak **yönetmeli i** hazırlayaca ı hükme ba lanmı ; aynı fıkranın üçüncü cümlesinde ise disipline ili kin hükümler hakkında 6643 sayılı Türk Eczacıları Birli i Kanunu'nun kıyasen uygulanaca ı hüküm altına alınmı tır.

Anayasa Mahkemesinin anılan kararında ise; 5193 sayılı Kanun'un Ek 1. maddesinin 1. fıkrasında Anayasa'ya aykırılık bulunmadı ına, aynı maddenin 2. fıkrasında; bir kamu tüzel ki isinin kanunla kurulmasının yalnızca adının belirtilmesinden ibaret olmadı ı, örgütlenmesi kapsamında organlarına, organlarının ne ekilde olu turulaca ına, bu organlar vasıtasıyla yerine getirilecek görevlerin, hak ve fiil ehliyetinin sınırlarına ili kin hususlarda da genel çerçevenin kanunla belirlenmesi gerekirken konuya ili kin yasal çerçeve ve temel kurallar belirlenmeksizin düzenleme yapma yetkisinin yönetmeli e bırakılmasının Anayasa'nın 7. ve 135. maddelerine aykırı bulundu una ve iptaline karar verilmı ; bu kısmın iptali nedeniyle uygulanma imkânı kalmayan anılan fıkranın kalan kısmının ve söz konusu 2. fıkra ile aynı hususta hüküm içeren Geçici 4. maddesinin 3. fıkrasının birinci cümlesinin de 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin 4. fıkrası gere ince iptallerine karar verilmı ve bu kısımlar hakkındaki iptal kararının yürürlü e girece i gün ile ilgili özel bir tarih kararla tırılmamı ya da bir di er deyi le bu kısımlar hakkındaki iptal

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2022/65

hükümünün yürürlüğe gireceği gün ertelenmemiştir.

Bu durumda, 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, Anayasa Mahkemesi kararının, 5193 sayılı Kanun'un Ek 1. maddesinin 2. fıkrası ile Geçici 4. maddesinin 3. fıkrasının birinci cümlesinin iptaline ilişkin kısmının, kararın, Resmi Gazete'de yayımlandığı 22/06/2021 tarihinde hüküm ve sonuç doğurduğu ve iptal edilen anılan hükümlerin bu tarihte yürürlükten kalktığı anlaşıldığından, 1. maddesinde "5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesine göre kurulan optisyen-gözlükçüler odaları ile Türk Optisyen-Gözlükçüler Birliğinin yurt içindeki ve yurtdışındaki faaliyetleri, organları, görevleri, toplantıları, karar almaları, gelirleri, giderleri, organları için seçim, seçilme yeterliliği, seçimlerin yapılışı, meslekî sicil, hizmet bedellerinin ve aidatın tespiti, disiplin cezaları ve infaz edilmeleri ile odalar ve Birlik ile ilgili diğer işlemler hakkındaki usûl ve esasları düzenlemek" amacıyla yayımlandığı belirtilen dava konusu Yönetmeliğin hukuki dayanağının ortadan kalktığına kabulü zorunludur.

Anayasa Mahkemesince verilen iptal kararında yürürlüğün dokuz ay sonrasına ertelenmesine ilişkin kısma gelindiğinde ise;

Mahkemece, 5193 sayılı Kanun'un Geçici 4. maddesinin 3. fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "...disipline ilişkin hükümleri kıyasen uygulanır." ibaresi "...disipline ilişkin hükümleri..." ibaresi ile sınırlı olarak incelenmiş ve anılan ibarenin, optisyenlik ve eczacılık mesleklerinin farklılığı, hangi somut eyleme veya olguya hangi yaptırımın veya sonucun bağlandı ve uygulanacak disiplin prosedürünün öngörülebilir şekilde düzenlenmemesi nedeniyle belirsizlik oluşturduğu ve bu durumun Anayasa'nın 2. maddesine aykırı olduğu gerekçesiyle anılan ibarenin iptaline karar verilmiş ve ibarenin iptal edilmesi nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görüldüğünden 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, bu kısma ilişkin iptal hükmünün kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren dokuz ay sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür.

Bir diğer anlatımla, Anayasa Mahkemesince, söz konusu iptal kararında, itiraz yoluyla inceleme ve iptaline karar verildiği **tüm hükümler yönünden de** yalnızca 5193 sayılı Kanun'un Geçici 4. maddesinin 3. fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "...disipline ilişkin hükümleri..." ibaresinin iptaline ilişkin hüküm yönünden yürürlük dokuz ay sonrasına ertelenmiştir.

Nitekim kararın, yukarıda belirtilen iptal kararının yürürlüğe gireceği gün sorunu' başlıklı V. bölümünün 31. paragrafında; bu husus açıkça vurgulanmış, yalnızca "...disipline ilişkin hükümleri..." ibaresi yönünden yürürlüğün ertelenmesine gerek görüldüğü belirtilmiştir.

Bu durumda, Anayasa Mahkemesince yönetmelik ile düzenleme yapılması noktasında Anayasa'ya aykırı bulunan 5193 sayılı Kanun'a dayanılarak yayımlanan Türk Optisyen-Gözlükçüler Birliği Yönetmeliğinin dava konusu kısımlarında hukuka aykırı bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Ayrıca, dava konusu maddeler disipline ilişkin kurallar içermediğinden Anayasa

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2022/65

Mahkemesince verilen iptal kararının yürürlü ü ertelenen kısmının bu davada bir etkisi de bulunmamaktadır.

Di er yandan, dava konusu maddelerin aidat, Birlik organlarının ya da odalarının örgütlenmesi gibi hususlarda düzenleme içerdi i görüldü ünden, uygulanmaları halinde telafisi güç veya imkansız zararların da do abilece i sonucuna varılmı tır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının T RAZININ KABULÜNE,

2. Danı tay Sekizinci Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddine ili kin 11/11/2021 tarih ve E:2020/2604 sayılı kararın kaldırılmasına,

3. 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen artların birlikte gerçekte ti i anla ıldı ından 21/10/2019 tarih ve bila sayılı i lem ile 24/05/2019 tarih ve 30783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türk Optisyen-Gözlükçüler Birli i Yönetmeli i'nin 51. maddesinin 1. fıkrasının (a) ve (b) bentlerinin **YÜRÜTÜLMES N N DURDURULMASINA,**

4. 02/03/2022 tarihinde oyçoklu u ile karar verildi.

	Üye	Üye	Üye	Üye
(X)		(X)		
Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
				(X)
Üye	Üye	Üye		Üye
	(X)	(X)		(X)

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
YD tiraz No : 2022/65

KAR IOY

X- Yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen ko ulların bakılan uyu mazlıkta gerçekleşmedi i anlaşı ldı ından, yürütmenin durdurulması isteminin reddine ili kin Danı tay Sekizinci Dairesi kararına yapılan itirazın reddi gerekti i oyuyla, karara katılmıyoruz.

Ba kan

Üye

Üye

Üye

Üye